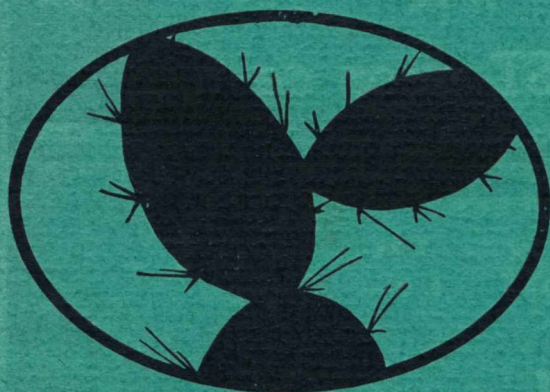

SUCCULENTA

Nederlands-Belgische Vereniging
van Liefhebbers van Cactussen
en andere Vetplanten

1953
No. 1

Voorzitter : A. F. H. BUINING, „Hohorst”, Hamersveld (Utrecht).

Secretaresse : Mevr. J. GRULLEMANS—VAN BERGHEM, Hereweg 19, Lisse.

Penningmeester : G. D. DUURSMA, „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.)
Postgiro no. 133550.

Redactie : A. J. A. UITEWAAL, Alex. Boersstraat 25hs, Amsterdam.

Voor Uw planten en bloemen heeft U alle zorg en liefhebbelij.

De voeding van planten en bloemen heeft grote invloed op de groei en bloei.

Daarom is het belangrijk dat U er zeker van kunt zijn dat het plantenvoedsel van de POKONFABRIEK 100 % safe is.

POKON voor al Uw Kamer- en Kasplanten gedurende de groei- en bloeitijd.

flessen van 50 gram	100 gram	Pond	Kg
35 cent	60 cent	f 2.—	f 3.50

KORRELMEST voor de tuin

verkrijgbaar in aardige en handige STROOIDOZEN waardoor regelmatige verdeling mogelijk is en verbranding wordt voorkomen.

1,2 kg	4 kg
f. 1,—	f. 3.—

En dan

CHRYSAL, het NIEUWE preparaat dat

S N I J B L O E M E N langer goed houdt.

Thans in geheel nieuwe verpakkingen in Aluminium folie.

25 gram	50 gram	100 gram	750 gram in bus
35 cent	60 cent	f 1,10	f 5,—

Vul het Chrysalwater dat opgezogen wordt met Chrysalwater bij. Het Chrysalwater blijft dan werkzaam en hoeft niet ververst te worden,

HET BLIJFT WEL 1 à 2 MAANDEN HELDER EN REUKVRIJ.

H. P. BENDIEN

Pokon-, Korrelmest- en Chrysalfabriek

N A A R D E N

Nederlands-Belgische Vereniging
van Liefhebbers van Cactussen
en andere Vetplanten

SUCCULENTA

1953

Een gelukkig en voorspoedig nieuw jaar !

A happy and prosperous new year !

Une bonne année !

Ein glückliches neues Jahr !

Deseamos un próspero y feliz ano nuevo !

Aan de afdelingen en leden in binnen- en buitenland, aan de zusterverenigingen en aan onze vrienden roepen wij deze wens van ganser harte toe.

Het gaat goed met Succulenta, het ledental blijft stijgen, zelfs belangrijk stijgen. Dit is een verheugend feit, doch het brengt ook moeilijkheden met zich mede o.a. het volgende : de nieuwe, veelal jonge leden willen in de eerste beginselen van onze liefhebberij ingewijd worden. Vanzelfsprekend, kunnen wij zeggen, doch een groot aantal oudere leden en vergevorderden zullen ons blad dan niet meer belangwekkend vinden.

Enige voorstellen, die dit probleem trachten op te lossen, bereikten ons. Het hoofdbestuur zal zich hierover beraden en de nodige voorstellen aan de algemene vergadering voorleggen.

Laat ons hopen, dat 1953 een zonnig jaar wordt en onze planten voorspoedig mogen groeien en rijkelijk bloeien.

A. F. H. Buining.

Cactussen

door A. Fancier.

Cactussen, zonder meer, is een weinig of niets zeggend opschrift in een tijdschrift als Succulenta. De vetplantenverzamelaar negeert dit artikel misschien volkomen, hij kan dat doen, hij komt in ons blad toch wel aan zijn trek. De titel wil niet anders doen dan aandacht vragen voor de cactussen. De redactie kan zulk een artikel misschien wel gebruiken, immers, zij is verlegen om goede en liefst gedegen cactuskopij maar bij gebrek hieraan is een populair artikelje ook zeer welkom.

Feitelijk ben ik maar een beginneling op cactusgebied. Lang geleden heb ik al eens cactussen gekweekt, beter gezegd al eens getracht ze groot te brengen en hoewel ik me daarna zo'n beetje met vetplantjes heb bezig gehouden, heb ik de cactussen toch nooit uit mijn hart kunnen bannen, zelfs de zogenaamde gewone soorten niet. Dus ben ik een paar jaar geleden weer met de cactuskwekerij begonnen. Daarbij ben ik een beetje kieskeurig te werk gegaan, misschien omdat ik me verbeeld over het beginstadium heen te zijn, maar toch meer omdat ik niet zo gemakkelijk te bevredigen ben. Zou ik gaan specialiseren, ja of nee? Ja, omdat het je kennis en heus niet altijd op één speciaal gebied zo ontzaglijk verrijkt; nee, omdat een gespecialiseerde collectie meestal monotoon en daardoor een beetje saai is. Euphorbia's, Haworthia's, Lobivia's en Astrophytum's zijn allemaal op zich zelf erg mooie

Kijkje in de verzameling van A. Fancier; alle op de foto voorkomende planten worden in zijn artikel genoemd, verschillende bovendien door close-ups afgebeeld.

planten en je kunt van elk van deze geslachten zelfs aardige groepen samenstellen, maar een grote verzameling van één van deze geslachten? Neen, mijns inziens goed voor studiedoelinden óf voor geboren specialisten. Om van *Lobivia's* werkelijk te kunnen genieten zou je bovendien rentenier moeten zijn, ze bloeien veelal midden op de dag en dan nog maar kort.

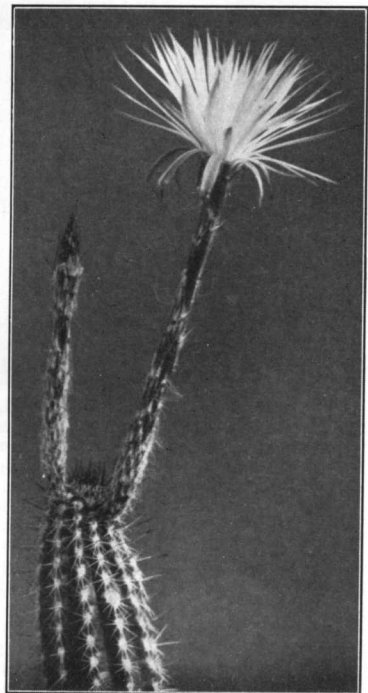
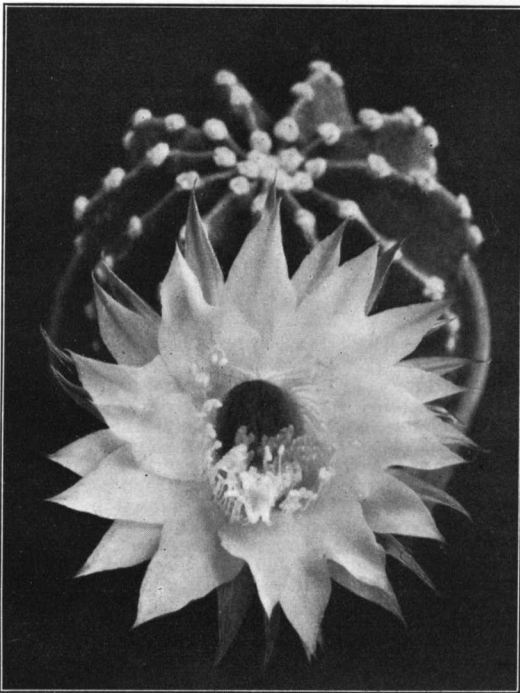
Hoe ik weer opnieuw aan een aardig collectietje cactussen ben gekomen? Waarom zou ik het verhalen. Als je bij een cactusliefhebber, laat ik liever zeggen succulentieliefhebber op bezoek bent geweest, ga je zelden of nooit met lege handen naar huis. Ruilen gaat ook goed, vooral als je zelf over een voldoende hoeveelheid ruilmateriaal beschikt. Als twee ruilen moet er een huilen, zegt het spreekwoord. Bij succulentieliefhebbers gaat dat niet op, want niet de waarde, maar het al of niet bezitten van een plant legt het grootste gewicht in de schaal. Vele beroepskwekers, vooral die welke in Succulenta adverteren, bieden tegenwoordig een uitgebreid sortiment van goede planten aan. Hoewel, het is tegenwoordig bij hen bijna uitsluitend import-export wat de klok slaat. Importeren is inderdaad ook voor de liefhebbers de beste manier om aan wat nieuws of bijzonders te komen, maar het is kostbaarder dan u misschien denkt en tegenwoordig door de vele bepalingen en beperkingen vrijwel ondoenlijk, tenzij men goede vrienden in het buitenland heeft. Wil men toch importplanten, kweek ze dan uit importzaad, dat ook door ons Clichéfonds wordt aangeboden.

Voor een lid van Succulenta zijn er dus velerlei methoden, waardoor men zijn plantenverzameling kan uitbreiden. Toch ligt in de beperking vaak een nog grotere kunst.

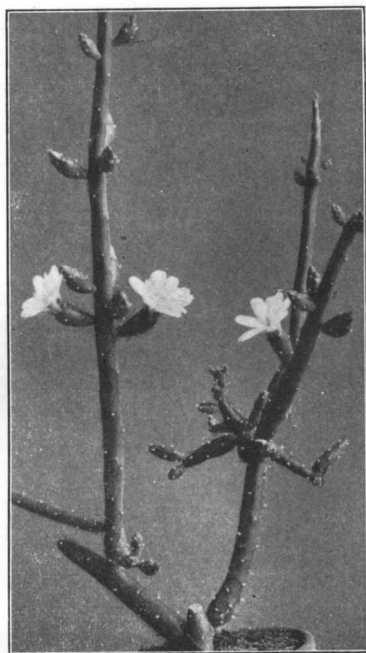
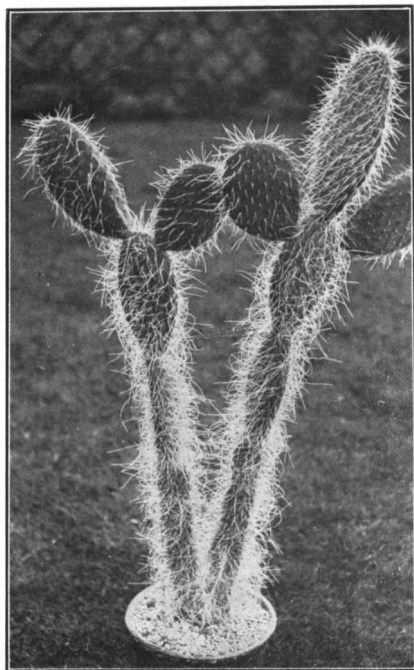
Tot de planten, die ik beslist weer wilde hebben behoorde *Echinopsis*. Door *Echinopsis* heb ik eigenlijk voor cactussen een zwak gekregen. Toen ik voor het eerst een *Echinopsis* zag bloeien heb ik versteld gestaan en ben ik onder de bekoring van haar schoonheid geraakt. Eerst begreep ik niet waar de bloem uit zo'n simpele bol eigenlijk vandaan moest komen, daarna kwam de bloemknop te voorschijn, die maar niet op wilde schieten, tot hij plots een paar dagen snelle vorderingen maakte om op een namiddag te ontluiken. Een prachtige bloem, vooral als je er in kijkt en de vele meeldraden en de stamper ziet. Ik vond het wonderlijk — nu weet ik niet anders of het hoort zo — en het kwam me haast onnatuurlijk voor, zo'n bloem, zonder steel als het ware kunstmatig op de bol geplant te zien groeien. Andere planten, die ook nu niet in mijn verzamelingetje mankeren zijn o.m. *Opuntia monacantha variegata*, die prachtige, bonte *Opuntia*, waarvan de aantrekkelijkheid nog wordt verhoogd door kleine, mooi rood gekleurde rudimentaire blaadjes die de nieuw ontwikkelde schijven sieren. De zebraactus, *Gymnocalycium mihanovichii*

wilde ik evenmin ontberen, bekoorlijk vooral door de lichte dwarsbandjes die ineenlopende lichte kringen op de plant vormen. Weliswaar is de bloem door haar groengele kleur onopvallend, sommigen zullen haar zelfs niet mooi noemen, maar ze is bijzonder prachtig en sierlijk van bouw en wat dat betreft, mooier dan van vele andere soorten. Trouwens, tegenwoordig zijn er verschillende variëteiten van mihanovichii te krijgen, met bijna witte of licht purperachtig gekleurde bloemen, n.l. *var. albiflora* en *var. pirarettaense*.

Edoch, ik dien, merk ik, bij de opsomming van mijn aanwinsten meer systematisch te werk te gaan en wil beginnen eerst de *Opuntia*'s af te werken. Van de soorten met langwerpige, cilindrische takken is *Opuntia subulata* erg imposant, vooral een flink exemplaar, bij deze zijn vooral de vrij grote, rolronde blaadjes in de nieuwe groei erg interessant. Hetzelfde kan ook van *Op. vestita* gezegd worden, wat deze soort bijzonder siert zijn de zachte haren, die de takken als het ware omhullen, misschien wat overdreven uitgedrukt, maar de plant is in elk geval prachtig. Ik schijn een grote vorm te bezitten, met nogal forse takken, althans zulks blijkt uit de opmerkingen, die bezoekers maken. Van deze soort heb ik ook een cristaatvorm; héél mooi. Een andere, eveneens met ronde, tamelijke dunne takken (ongeveer zo dik als een potlood) is *Op. spegazzinii*, een plant die feitelijk iedereen moest hebben; voor de bloemen. Ze bloeit gemakkelijk en overvloedig. Ik ben er althans vrijwel zeker van, dat de betreffende plant *Op. spegazzinii* is; ze lijkt veel op een soortgenoot, *Op. salmiana*, die echter geelachtige, van buiten roodachtige bloemen moet hebben. Van mijn plant gaf ik een liefhebber een stekje (hij was niet de éérste!), hij nam het mee met enige tegenzin en ik dacht: hij zal het wel ergens in een hoek gooien. Het jaar daarop kreeg ik echter een kaartschrijven met de enthousiaste mededeling, dat het stekje op de nieuw ontwikkelde takjes rijkelijk en alleraardigst bloeide. Wat een plezier kan je toch hebben als je wat goeds weggeeft! Door de grillige wirwar van takken is het een decoratieve plant, ook omdat de vruchtbeginsels van uitgebloeide bloemen later soms rode vruchten vormen die een mooie kleurencombinatie geven. Op het vruchtbeginsel vormt zich soms opnieuw een bloem, soms ontwikkelen zich op de areolen nieuwe takjes. Toch staat de plant bij mij helemaal achteraan op het tablet, ergens op een plaats waar

Links: *Echinopsis eyriesii*, de plant en de bloem naar voren geneigd om een kijkje in de bloem mogelijk te maken; rechts: *Arthrocreus mirabilis*, bloeit met *Echinopsis*-achtige bloemen.

Links : *Op. leucotricha*, hoe ouder de plant wordt, hoe langer en mooier de witte, borstelachtige dorens; rechts : *Op. spegazzinii*, misschien de gemakkelijkst bloeiende Opuntia, de bloemen zijn wit.

ik bijna nooit hoef te komen. Ik heb n.l. respect voor die venijnige, fijne dorentjes van de areolen, die bij de geringste aanraking in je handen blijven zitten, ze dringen gemakkelijk in je huid en het is een hele toer om ze er weer uit te krijgen. Je denkt soms, dat je ze kwijt bent maar later, als je b.v. je hand in je broekzak steekt of er lichtelijk mee langs je kleren strijkt, dan wordt je met een irriterend gevoel opeens weer aan je gedoemde liefelingen herinnerd. Niettemin, als je de plant eenmaal hebt, wil je ze nooit meer kwijt.

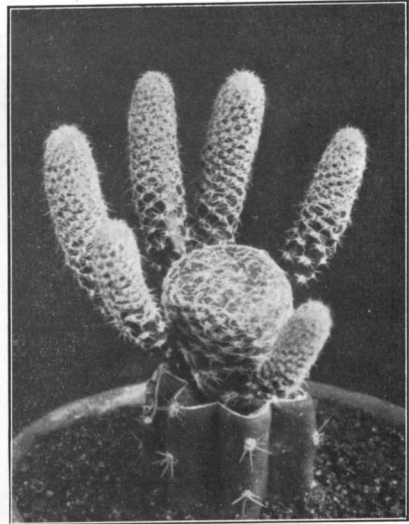
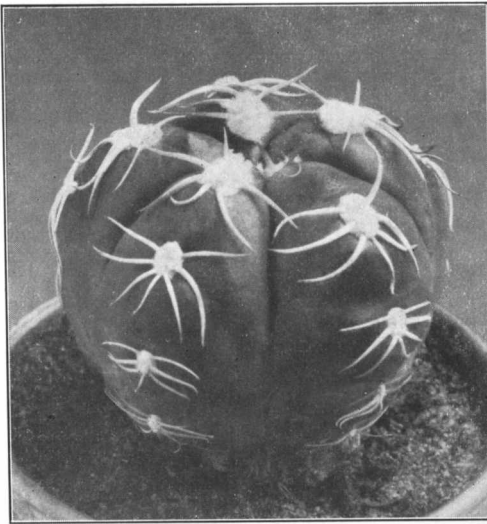
Een andere Opuntia, een gekke plant eigenlijk, met meestal ronde takjes is *Op. clavarioides*, het negerhandje, zo typisch van vorm, dat het helemaal niet op een Opuntia lijkt; er is geen Opuntia en feitelijk ook geen enkele andere cactus, waarmee je deze soort zou kunnen vergelijken. Ze ontwikkelt vaak rolronde leden die naar boven verbreed zijn, dit gedeelte kan overigens schotelvormig, zij het dan vreemd schotelvormig, uitgroeien, terwijl zich op de randen van de schotel weer ronde takjes kunnen ontwikkelen. Ook waaivormige gedeelten, die aan een cristaat doen denken, vormen zich vaak. Ik ken iemand, die zo'n waaivormig stuk wel eens ent op een grote schijfpuntia, ik meen *Op. robusta*, een mooie plant met kolossaal grote, bijna ronde, blauwachtig gekleurde schijven, een prachtplant voor iemand die er de ruimte voor heeft. Op een krachtig groeiende onderstam — heb ik wel eens gehoord en het is ook zeer aannemelijk — behouden cristaten het beste hun cristaatvorm en lopen ook niet zo gemakkelijk naar hun oorspronkelijke vorm terug. Nu dan, dat cristaatvormige stukje negerhand groeide als kool, was in nauwelijks twee jaren wel zo groot als een kinderhoofdje en had de waaivorm prachtig behouden.

Van de schijfpuntia's heb ik *Op. leucotricha*, die moest en zou ik weer hebben, een kostelijke plant, mooi gevormde schijven, fraai behaard, beter gezegd beborsteld want het zijn borstelachtige haren en hoe ouder de plant wordt, hoe langer de haren schijnen te worden. *Op. microdasys* kun je in een gemengde collectie al evenmin missen, ik heb een met witte doornbundeltjes (uitkijken!), maar je hebt ze ook in het rood en in 't geel. En als laatste, de laatste maar allerminst de minste, heb ik dan nog een *Op. basilaris*. Een schitterende plant. Zonnig gekweekt ligt er een fraaie blauwachtige purperachtige, fluwelen gloed over de schijven. Mijn plant is geënt, hetgeen niet absoluut noodzakelijk is al is het een langzame, niet gemakkelijke

groeier; de schijven zijn hartvormig, hetgeen bij deze soort niet altijd het geval is.

En nu mijn Cereussen. Ik vind Cereussen geen mooie meervoudsvorm van het woord Cereus, ik zou liever Cerei, de Latijnse meervoudsvorm gebruiken. Trouwens, Echinopsissen vind ik helemaal verschrikkelijk met al dat gesis. Maar het is goed Nederlands(?). Cereussen zijn stiefkinderen; nu ja, zulke heipalen als je wel eens in hortussen (horti) ziet, vind ik ook niet mooi, het duurt overigens wel een poosje voor ze zo groot zijn; of je moet een ervaren kweker zijn die, zoals ik wel eens ergens gelezen heb, de jaarlijkse groei in meters weet uit te drukken. Zo knap ben ik nog niet, ik weet trouwens niet of je daar nu zo trots op kunt zijn want ik heb altijd gehoord en gelezen, dat cactussen langzaam moeten groeien om een goede vorm en een krachtige bedoorning te verwerven en te behouden.

Cereus spegazzinii, modern gesproken: *Monvillea spegazzinii*, is niet bepaald de eerste de beste, maar ik heb nu eenmaal een voorkeur voor mooi getekende, mooi gekleurde of interessant gevormde planten. Van vorm is *C. spegazzinii* niet direct mooi te noemen, ze is wat erg slank en vertakt maar weinig, maar dat wordt vergoed door de blauwe kleur en de marmerachtige tekening op de stammen. Een broertje heet trouwens *M. marmorata* maar volgens sommigen moet het dezelfde soort zijn. Dat ik juist deze Cereus als eerste hier vermeld is geen toeval maar omdat ze juist (begin October) bij mij in bloei komt, hoewel ik ze pas twee jaar geleden als stekje heb verworven; voor een Cereus is dat wel vlug. Een andere mooie, fraai blauw gekleurde soort is *C. azureus* — groeit en bloeit dankbaar schrijft Berger — die je tegenwoordig niet veel meer ziet, evenals *C. (Lemaireocereus) marginatus*, waarvan de doornbundeltjes dicht opeen staan en als het ware overlappende banden op de hoeken van de stammen vormen.

Links: *Gymnocalycium denudatum*, de areolen met de dorens zien er waarlijk als spinnen uit; Rechts: *Opuntia clavarioides*, het negerhandje, in dit geval een handje met zes vingers, maar illustreert de foto niet bijzonder goed de volksnaam?

Op sommige fijnere Cereussoorten ben ik gewoonweg verzot. De grijsaard b.v., zo heb ik me laten wijsmaken, is bij de kweker de meest gevraagde soort, hij kan er niet genoeg van kweken. Maar het is een zwakke plant, deze *Cephalocereus senilis*, geënt kunnen het mooie exemplaren worden. Ik bezit er twee, één geënt op *spachianus* en een andere op een mij onbekende (maar goede) onderstam. Hoe het komt, ik weet het niet, aan de onderstam zal het wel niet liggen, maar de eerstgenoemde heeft net afgevreten haren. Ik heb de plant ook al eens verpot, wat extra kalk in de grond gedaan, maar het helpt me niets. De andere plant doet het daarentegen best, blijft ook forser en heeft een keurige haardos.

C. (Cleistoactus) strausii is een soort, die men ongeënt kan kweken. De plant doet het erg goed bij mij, ik verkreeg ze als zaailing van enkele centimeters groot, nu, na enkele jaren, is ze ruim 30 cm hoog. Aan het geringe verschil in de witte kleur van de bedoorning kan ik zien, dat ze elk jaar ruim 10 cm gegroeid is. Ze kreeg dit jaar bovendien een stek van eveneens ruim 10 cm. Ik meen te moeten

betwijfelen of het een echte strausii is. Een echte heb ik ook, doch geënt, deze is witter en zachter bestekeld of behaard. Andere fijne Cereussoorten, met vrij lange haren, planten die de verzameling distinctie geven en waarop je trots kunt wezen, zijn b.v. *Oreocereus trollii* en *Espostoa lanata*. Een knappe baas ziet misschien kans deze planten ongeënt te kweken, ik durf er niet aan te beginnen, ik ben bang dat ik ze, na ze moeizaam te hebben groot gebracht, toch eens door de een of andere onvoorzichtigheid zal verliezen. *O. trollii* heeft lange, zijdeglanzende witte haren die een beetje in slierten tussen de uitstaande en vrij lange, roodachtige dorens om de plant heen liggen. Ik vind deze wel een van de mooiste, al groeit ze erg langzaam, langzamer b.v. dan de verwante *O. celsianus*, die er nogal veel op lijkt. *E. lanata* heeft wolliger haren en een kuif die wat in elkaar zit, het is een showplant, net als de vorige. Dan heb je tegenwoordig *Peruvocereus*, *Binghamia* (*Haageocereus*) of hoe die geslachten ook wetenschappelijk heten mogen, die vele soorten tellen waarvan de bedoorning uitmunt door haar prachtige kleur, frisse variaties in geel, goudgeel en rood. Over goudgeel gesproken: *Borzicactus aurivillus* is in één woord schitterend. Het zijn alle planten uit Peru of althans uit die buurt. Sommige van deze soorten zijn nog moeilijk te krijgen maar met een beetje speurzin lukt het je heus wel eens zo'n plant op de kop te tikken. Met de bolvormige Noto's geven ze de collectie de kleurige en fleurige noot. Ik experimenteer met een *C. (Lemnaireocereus) beneckii*; ik weet het, een plant die alleen de ervaren liefhebber misschien goed kan kweken, maar toen ik deze bijzondere plant bij een kweker zag, kon ik het verlangen om ze te bezitten niet weerstaan. De plant ziet er uit alsof ze met meel bestoven is, ze heeft geprononceerde tuberkels en vrij lange, bruinachtige stekels. Ze moet beslist geënt gekweekt worden, liefst op *jusbertyi*. Ik heb de plant een beetje apart staan, want je moogt ze niet over de kop gieten omdat anders de wasachtige stoflaag gemakkelijk wegspoelt. „Indien goed gekweekt een prachtstuk”, schrijft Berger; ik wil zien, wat ik er van terecht breng.

Nu zou ik toch warempel één *Cereus* bijna vergeten, nog wel een goede, geresommeerde kennis, de rotsactus, *Cereus peruvianus monstrosus*, hetgeen beduidt: de wonderbaarlijkste (de onnatuurlijkste of de monstruouse) Peruviaanse *Cereus*. Nu, een wonderbaarlijk geval is het wel, immers ze hoort in Peru, naar het schijnt, niet eens thuis. Hoe dat zit en waar ze precies vandaan komt, zo heel veel schelen kan me dat eigenlijk niet, in mijn kasje voelt ze zich thuis en volgens mij hoort ze er bij.

Voordat ik ga vertellen welke planten ik zoal heb van de grote groepen zoals *Mammillaria* of *Notocactus*, wil ik eerst de andere soorten opsommen. Ik verveel u toch niet? Als ik eenmaal over mijn planten begin te vertellen dan ben ik niet zo gauw uitgepraat. Feitelijk kan elke liefhebber een praatje als dit best in elkaar flansen. Alleen vraag ik me af, wat de redactie er wel van zal denken en of die het niet naar de prullemand zal verwijzen. Per saldo is bijna alles wat ik hier vertel niets nieuws voor ieder die Succulenta goéd leest.

Vanzelfsprekend heb ik me ook weer zo'n goeie kennis als *Hamatocactus setispinus*, die bijna de hele zomer kan bloeien, benevens enkele *Rebutia*'s, *Lobivia*'s en *Gymnocalycium*s aangeschaft, planten die uitmunten door hun gemakkelijke groei en bloei. Over *Rebutia*'s en *Lobivia*'s behoef ik hier zeker niet veel te zeggen, Succulenta staat er soms vol van, misschien omdat verschillende liefhebbers een uitgebreid sortiment bezitten en misschien hebben deze liefhebbers zo'n sortiment omdat er zo veel over deze planten wordt geschreven. Ook in mijn verzamelingetje zou ik ze niet willen missen.

Een collectie *Rebutia*'s of *Lobivia*'s moge een leek, als ik, wat monotoon voorkomen, ook de min of meer rode bloemkleur overheerst nogal in deze geslachten, er zijn evenwel in het oog springende uitzonderingen. *Reb. wessneriana* b.v. heeft een opvallend lange, mooie, witte bedoorning en *Reb. krainzeana* een in het oog lopende spiraalvormige rangschikking van de sneeuw witte doornbundeltjes op de areolen. Deze beide soorten zijn niet zo gemakkelijk te bekomen, ze zijn nog betreffelijk schaars maar er zijn nog vele andere die zowel om de vele bloemen als ook vanwege de fraaie bedoorning het kweken evengoed waard zijn, b.v. *Reb. kupperiana*, om er slechts een te noemen, die ik ook bezit. Een van de oudste zo niet langst bekende soort is *Reb. minuscula*, misschien wel de rijkst en gemakkelijkst bloeiende plant van dit geslacht. Door haar gemakkelijke vermeerdering uit zaad en van stek behoorde ze eens tot de meest verbreide soorten. De meeste liefhebbers werd ze daarom „te gewoon” en mogen we een bericht in Succulenta geloven, dan is ze weer op weg een zeldzame, dus weer door vele liefhebbers gezochte plant te worden. Ik voor mij geef, dat het berichtje in Succulenta een tikje overdreven was, bij enkele kwekers heb ik althans nog genoeg voorraad van deze planten gezien. *Rebutia* (of *Aylosteria*) *feibrigii* is ook een goed bekende en tevens mooi bedoornde soort. *Reb. haagei* heeft glanzende, fraai geelachtig rode bloemen. Geelbloeiende *Rebutia*'s zijn er niet zo veel, ik bezit *Reb. marsoneri*, een mij bezoekende liefhebber twijfelde wel aan de juistheid van de naam van mijn plant, maar de boeken vermelden: variabel. Van een dame, ergens op de Veluwe, kreeg ik een paar zaailingen van een andere, geelbloeiende soort, een species met een vraagteken, het zaad werd ontvangen van de heer Vatter, Argentinië.

(Wordt vervolgd).

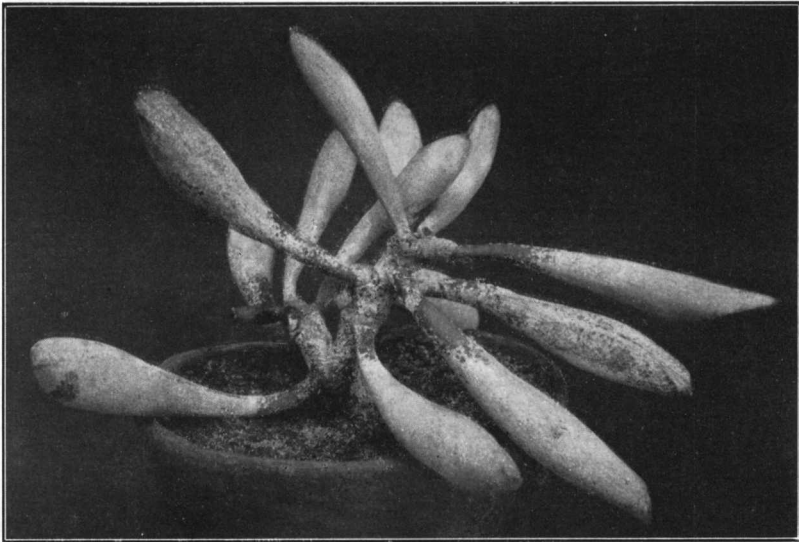
Nieuwe vormen van het geslacht ADROMISCHUS

door A. J. A. Uitewaal (lid I.O.S.)

ADROMISCHUS KUBUSENSIS Uitew. SP. NOV. — *Fruticulus humilus ramis brevis paucis ramosus. Folia alterna, carnosa, juniora ± erecta, seniora patentissima, ambitu oblongo-claviformia vel subfusiformia, teretiuscula, apice acutiuscula, vel ± obtusa, supra in parte superiore saepe applanata, basi ± sensim in petiolum angustata, valde cerata; Flores in characteres cum floribus sectionis „Incisilobatae” convenientes.*

Hab.: Kubus (Richtersveld, Afr. austr.); Stellenbosch no. 6104.
Typus in Mus. bot. Univers. Amstelod. no. A. 10012.

Laagblijvend, weinig vertakt struikje; stammetjes in cultuur meestal tamelijk kort soms tot ongeveer 9 cm hoog, ca 6 tot bijna 10 mm dik, het jongere gedeelte meestal roodachtig bruin, het oudere gedeelte bruin- of grijsachtig groen, min of meer met een waslaagje bedekt. Bladeren afwisselend geplaatst, de jongere min of meer

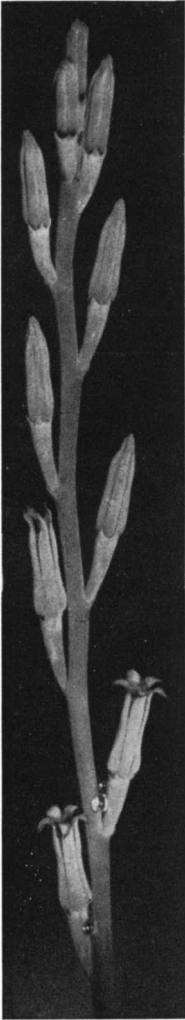

Adromischus kubusensis (× 0.7).

opgericht met vaak enigszins ingebogen bladvoet, oudere sterk afstaand tot hangend, min of meer langwerpige knotsvormig tot langwerpige spoelvormig, 't dikste gedeelte meestal boven het midden, soms vrij dicht nabij de top maar ook soms in het midden, vrijwel rolrond, ongeveer 5 tot 8 cm (tot 9 cm alleen in cultuur?) lang, 1 tot 1½ cm (1¾ cm in cultuur) dik, op de bovenzijde naar de top vaak afgeplat, dit gedeelte van enkele mm tot 15 mm of meer lang en aan de randen en de top door een iets verheven hoornachtig randje getekend, spits tot breed-driehoekig tot zeer stomp of bijna afgeknot, vaak met een smal, hoornachtig randje en door een klein, onopvallend spitsje gekroond, jonge bladeren intens groen en vaak roodachtig overwaasd, oudere bladeren min of meer roodachtig groen, met een opvallende, op de duur schilferig scheurende waslaagje bedekt, naar de basis meer of minder geleidelijk smaller wordend, naar de voet in een korter of langer steelvormig gedeelte overgaand.

Bloemstengel ongeveer 13 tot ruim 30 cm lang, grijsgroen, soms vertakt, met een dun waslaagje bedekt; aantal bloemen niet talrijk (6-12 of meer), opgericht, enkel of 2-3 bijeen in kleine bijschermen; bloemsteel en bloemkelk geleidelijk en vrijwel onmerkbaar in elkaar overgaand, groen, met een waslaagje bedekt daardoor groen-

achtig grijs, ongeveer 10 à 12 mm lang, van een tweetal bracteën voorzien, kelk-slippen breed driehoekig-lancetvormig, ongeveer 2 mm lang; bloemkroon cilindrisch, ca. 12 mm lang, om het vruchtbeginsel een weinig gezwollen (hier ca 4 mm in diam.), in het midden een weinig nauwer, overlans gegroefd waardoor onduidelijk 5-hoekig, met een zeer dun waslaagje bedekt, grijsgroen, onderaan soms iets roodachtig overwaasd. Bloemslippen tot de bloemkeel vrijstaand, omgeboegen afstaand, ei-lancetvormig, 2 tot bijna 3 mm lang en krap 1 mm breed, soms zijn alle slippen purperkleurig en aan één rand en ook aan de toppen donkerder gekleurd, soms is van elke slip de ene helft bijna wit en slechts licht purperachtig overwaasd, terwijl de andere helft iets donker gekleurd is met aan één kant een nog donkerder rand en een donkerder spits, in de bloemkeel fijn glasachtig papilleus.

Bloeiwijze
Adr. kubusensis
(ca. 0.8)

Van deze nieuw beschreven soort ontving ik reeds begin 1940 uit Zuid-Afrika verschillende exemplaren, die door de heer H. H e r r e in Kubus, in het Richtersveld (gelegen zuidelijk van de grote bocht waarmede de Oranje Rivier in de Atlantische Oceaan uitmondt) waren verzameld. Later heb ik nog enkele exemplaren ontvangen, waarvan één (ontvangen 1946) hierbij is afgebeeld. De planten vertoonden een vrij grote variabiliteit, zowel wat de lengte van de stammetjes als grootte en vorm (vooral de top) van de bladeren betreft, doch zij behoren kennelijk tot eenzelfde soort. Met deze variabiliteit wordt ook in de beschrijving rekening gehouden. Opvallend en kenmerkend voor deze nieuwe soort zijn vooral de vrijwel rolronde, knots- of spoelvormige bladeren die met een waslaagje zijn bedekt, naar de top of de bovenzijde meestal min of meer zijn afgeplat, terwijl de bladeren naar de voet van een opvallend, korter of langer steelvormig gedeelte zijn voorzien.

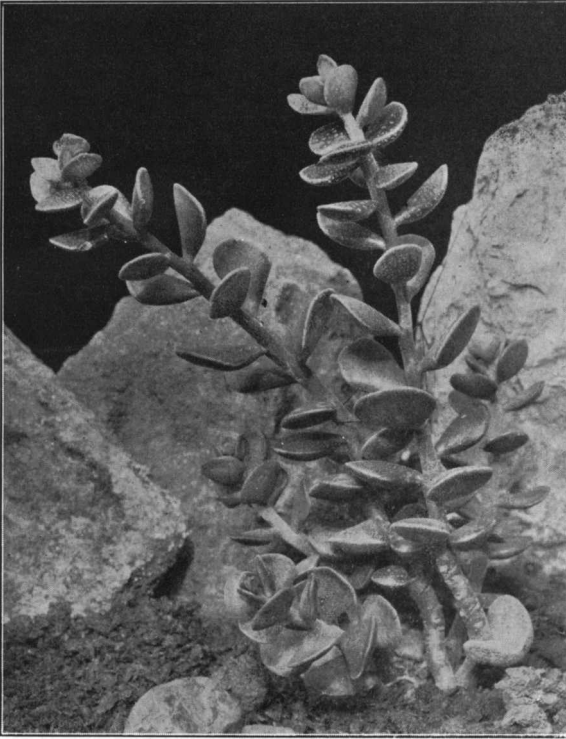
Met *Adr. mammillaris* (L.f.) Lem. en daaraan verwante vormen heeft onze nieuw beschreven soort weinig gemeen; bovendien behoren de bloemen van *Adromischus mammillaris* tot de sectie der *Connatilobatae* Uitew. (bloemen, waarvan de slippen min of meer zijn verbonden en enigszins de vorm hebben van de bloemen van een Phlox), die van *Adr. kubusensis* tot de sectie der *Incisilobatae* Uitew. (bloemen, waarvan de slippen tot of dicht bij de bloemkeel vrij staan).

ADROMISCHUS GRANDIFLORUS Uitew. SPEC. NOV. — *Frituculus humilis, valde ramosus. Folia alterna, carnosa, patentia, ca 10-15 mm longa, 10-20 mm lata, 4-7 mm crassa, ambitu late obovato-cuneata, plerumque longa quam lata, apice late deltoideo-rotundata vel truncata, plerumque mucronulata, basi saepe in petiolum inconspicuum teretium vel subapplanatum angustata, viridia, subnitida, cerata, in parte superiore albido marginata, utrinque convexa, subtus in parte superiore plerumque subapplanata. Flores maximi sectionis „Connatilobatae” adhuc cognita.*

Hab.: Bonnievale (Afr. austr.); Stellenbosch no. 6879.

Typus in Mus. bot. Univers. Amstelod. no. A. 10013.

Klein blijvend, sterk vertakt struikje; stammetjes ± opgericht, tot ca 15 cm of meer hoog, in cultuur op den duur liggend, aanvankelijk groen, later lichter of donkerder grijsachtig bruin, tamelijk slank, tot ongeveer 1 cm dik. Bladeren afwisselend geplaatst, afstaand, niet opeengedrongen (internodiën van enkele mm tot 1 cm of meer in cultuur), breed omgekeerd-ei-wigvormig, meestal even lang als breed, soms breder dan lang, 10-15 mm lang, 10-20 mm breed en 4-7 mm dik, groen, bij zonnige stand met een purperachtig bruin gekleurde band op de bovenzijde juist onder de bladrand nabij de top, mat of een weinig glanzend, met een dun waslaagje bedekt

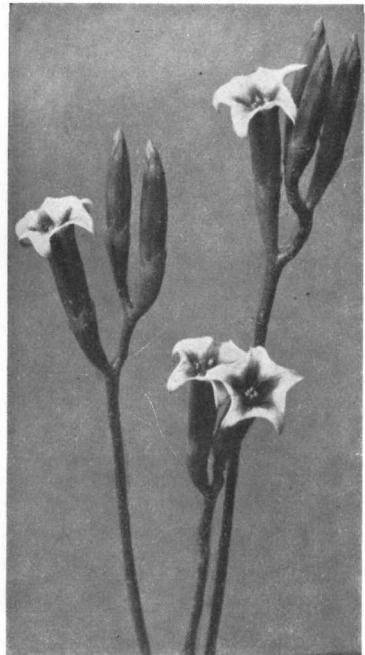

bovenaan 3-4 mm in diam., aan weerszijden voorzien van enkele bracteën op gelijke of soms ongelijke hoogte, tamelijk lichtgroen, kelkslippen breed driehoekig-lancetvormig, ca 2 mm lang; bloemkroon cilindrisch, naar boven geleidelijk iets wijder (tot 4 à 5 mm diam.), 1½ cm of iets meer lang, evenals de kelk tamelijk lichtgroen, naar boven enigszins purperachtig overwaasd, enigszins glanzend, bloemzoom 14-15 mm in diam., met holle kanten en 5 daardoor uitstekende doch verbonden driehoekig-lancetvormige, ca 4 mm lange slipvormige aanhangsels, wit, enigszins purperachtig overwaasd, nabij de bloemkeel tamelijk donker purper gekleurd, vanuit de keel spreiden zich stervormig naar de slipvormige aanhangsels tamelijk brede, purperachtige banden uit, die aan de randen geleidelijk lichter worden.

Deze nieuwe, aparte soort kan, evenals de vorige, eigenlijk niet met andere, reeds beschreven soorten van het geslacht *Adromischus* vergeleken worden. Vooral door de voor dit geslacht ongewone grootte van de bloemen neemt ze een uitzonderlijke plaats in. De heer R o a n schreef mij

dat gemakkelijk schilferachtig scheurt, bladtop breed driehoekig afgerond, ook wel afgeknot, soms uitgerand, meestal met een meer of minder duidelijk zichtbaar klein spitsje gekroond, boven- en onderzijde enigszins convex, onderzijde meestal iets sterker convex dan de bovenzijde, dikste gedeelte meestal ongeveer in het midden, hiervandaan naar de randen in de bovenste helft geleidelijk dunner wordend, aan de onderzijde naar de top meestal enigszins afgeplat, ongeveer de bovenste helft witachtig gerand, zijkanten naar de voet afgerond, voet vaak zeer kort en onopvallend steelvormig versmald.

Bloemstengels 8-20 cm lang, rood- of bruinachtig groen, met enkele zeer kleine, dikke, knobbelachtige bracteën; aantal bloemen tamelijk gering, soms slechts 2, voor zover mij bekend niet meer dan 5, enkel of 2-3 bijeen in een korter of langer gevorkt bijscherm; bloemsteel en bloemkelk geleidelijk en nauwelijks merkbaar in elkaar overgaand, gezamenlijke lengte 1½ cm of meer, onderaan ongev. 1 mm en

Boven: *Adromischus grandiflorus* ($\times 0.5$). — Hiernaast: 3 Bloemstengels *Adr. grandiflorus* (circa 2/3).

kortelings over een *Adromischus*soort met opvallend grote bloemen, welke met de hier beschreven plant identiek bleek te zijn.

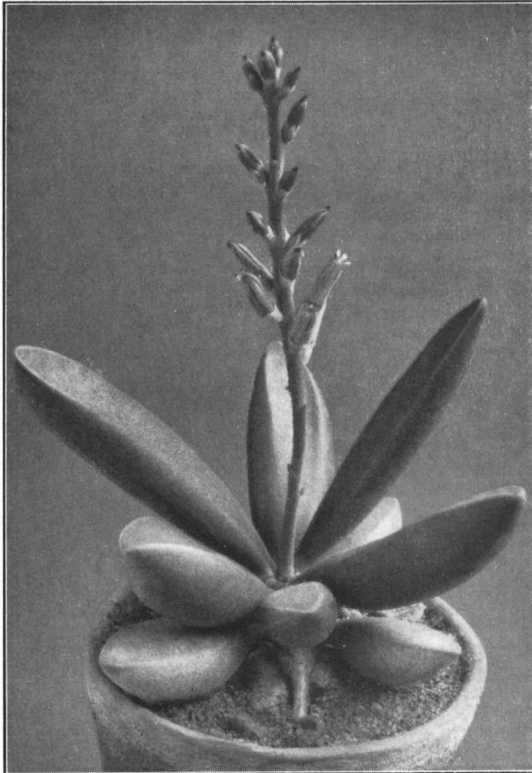
Zoals met vele soorten van *Adromischus* het geval is, is de bladvorm tamelijk variabel. In de bloeiwijze treedt eveneens variatie op, vooral wat de lengte van de bloemstengel betreft en ook in het aantal van de bloemen en hun rangschikking, n.l. enkel of 2 tot 3 in een korter of langer gevorkt bij scherm.

Adr. grandiflorus is een vrij gemakkelijke groeiende en tamelijk rijkelijk spruitende soort, zodat een algemene verbreiding zeer waarschijnlijk verwacht kan worden.

ADROMISCHUS MARIANAE VAR. IMMACULATUS Uitew. VAR. NOV. —
folia fere ut in typo sed non maculata.

Hab.: Vredendal (Distr. van Rhijnsdorp; Afr. austr.); Stellenbosch
no. 5932.
Typus in Mus. bot Univers. Amstelod. no. A. 10014.

Behalve het feit, dat de bladeren van deze nieuwe variëteit niet gevlekt zijn, wijkt ze in habitus en bladvorm zo weinig van *Adr. marianae* (Marl.) Berger af, dat ze daarom m.i. moeilijk als een afzonderlijke soort beschouwd zou kunnen worden. Evenmin is het feit, dat het afgeplatte, vlakke of enigszins concave, licht omrande gedeelte op de bovenzijde der bladeren vaak minder ver tot de bladvoet doorloopt als bij de soort het geval is, daar voldoende reden voor.

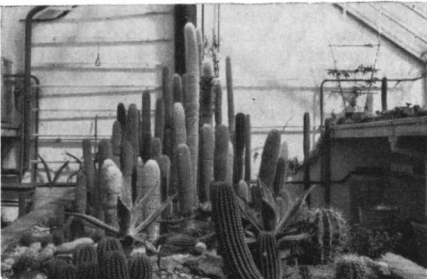
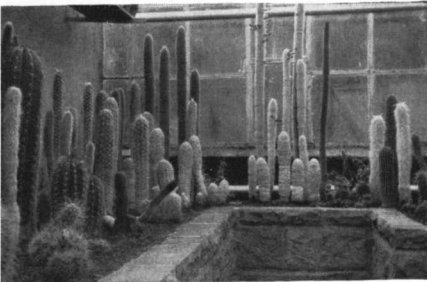
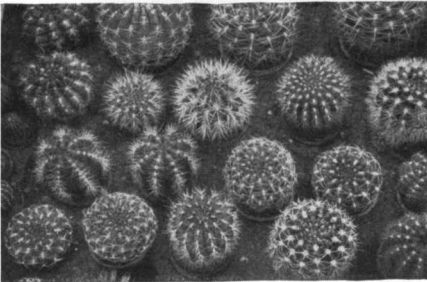
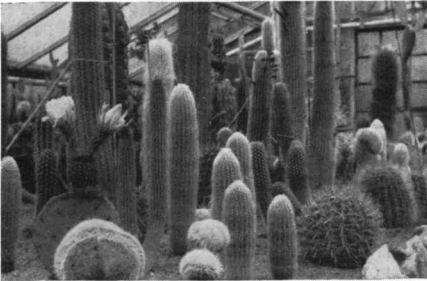

Adromischus marianae var. *immaculatus*.

Ongetwijfeld kan in verschillende, misschien zelfs vele gevallen het al dan niet voorkomen van vlekken op de bladeren niet als soortkenmerk beschouwd worden. Zo is ook het voorkomen van vlekken geconstateerd bij soorten die ons als ongevekt bekend waren. *Adr. mammillaris* b.v. groeit in de Karoo met de ons bekende effen, langwerpige, spoelvormige bladeren; van de meer Noord- en Westwaarts groeiende vormen zijn de blaadjes evenwel min of meer gevlekt, hoewel deze planten voor het overige met die uit de Karoo geheel overeenstemmen.

De vindplaats van de hier gepubliceerde nieuwe vorm van *Adromischus marianae*, n.l. Vredendal, in het van Rhijnsdorp district, is in het verspreidingsgebied van de soort zelf gelegen.

(Foto's van de auteur).

Naar Bensheim, Markt- heidenfeld en Neurenberg (Collecties van Liefhebbers X).

BENSHEIM.

In de zomer van 1951 had ik het genoegen bij de heer Ebner, de bekende importeur van Kaktimex te Zürich, de heer en mevrouw Andreae uit Bensheim, Duitsland, te ontmoeten die mij uitnodigden hen te bezoeken.

In het voorjaar van '52 was ik in de gelegenheid aan die uitnodiging gevolg te geven en dus trok ik in het begin van Mei — voor het eerst na 1939 — naar Duitsland, waar ik door een vriendelijke geste van de heer Andreae ook de voorz. van de D.K.G., de heer Robert Gräser en de vertegenwoordiger voor Duitsland van de I.O.S., de heer Cullmann zou ontmoeten en hun verzamelingen zou kunnen bezichtigen.

Wat waren deze verzamelingen mooi en wat was dit contact nuttig om enigszins een beeld te krijgen van de zich ontwikkelende internationale verhoudingen met Duitsland, maar laat ik mij bepalen tot onze succulenten.

De heer Andreae woont ten zuiden van Frankfort, een streek die men wel de Riviera van Duitsland noemt, waar het klimaat bijzonder mild is. Samen met zijn natuurminnende echtgenote verzorgt hij zijn prachtige, uitgebreide verzameling. Alle plantenliefhebbers zijn welkom en ieder lid van Succulenta zal ongetwijfeld hartelijk ontvangen worden.

Het kassencomplex bestaat uit een

Boven rechts: Kassen van de heer W. Andreae. Verder van boven n. beneden: 1. interieur kas van de heer R. Gräser (groep *Denmoza erythrocephala*, *Opuntia turpinii* en *hossei*); 2. interieur van dezelfde kas; 3. kijkje in een der platte bakken bij de heer Gräser (hoofdzakelijk *Gymnocalyciums*); 4. interieur kas van de heer Andreae; 5. interieur kas van de heer W. Cullmann.

hoofdkas, waar in ruime rabatten vele grote cactussen in de volle grond zijn uitgeplant. Ik noteerde prachtige exemplaren van *Haageocereus pacalaensis* en *Haageocer. versicolor* van 60 cm hoogte. *Echinopsis leucantha* (30 cm), *Cleistocactus straussii* (1.50 m) en de variëteit *flavidispinus* (50 cm), vele variëteiten van *Oreocereus celsianus* en een trotse groep van de zeldzame *Cephalocereus güntheri*, die wel wordt beschouwd als de verbindende schakel tussen de Cephalocerei van Brazilië en de Cereussoorten van Peru; de plant is afkomstig uit het dal van de Rio Grande in Bolivia waar ze op een hoogte van 800—1000 m voorkomt. Tussen deze Cereussoorten, waaronder nog een 80 cm hoge *Cephalocereus senilis*, ziet men vele fraaie groepen Tephrocactus.

Loodrecht op deze hoofdkas zijn twee kassen gebouwd, de ene is het tehuis voor zaailingen en moerplanten; in de andere staan zeer veel mooie, geënte planten, te veel om op te noemen. In het voorjaar brengt de heer Andreae veel planten naar buiten in platte bakken; tussen de grote kas en deze bakken worden grote succulenten geplaatst bij een unieke collectie *Sempervivum*. In de bakken zag ik zeldzame schitterend gekleurde *Mammillaria*'s, volop in bloei, die zeer zorgvuldig door mevr. Andreae worden bestoven voor zaadwinning. Er staan ook nog kolossaal grote *Gymnocalyciums* naast knapen van *Notocactussen*. Het heeft geen zin u een schier eindeloze opsomming van de soorten te geven, al wil ik toch nog enkele zeldzame planten noemen, zoals *Mammillaria napina*, *multidigitata*, *sinistrohamata*, *knippeliiana*, *Haageocereus multangularis*, *Trichocereus cephalomacrostibas*, *Thelocactus roseanus*, een zeer fraaie nieuwe *Neoporteria* en een prachtige groep *Copiapoa*. Het was alles even mooi en goed verzorgd. Met recht behoort deze verzameling tot de mooiste en omvangrijkste liefhebberscollecties van Europa. Ook bezit de heer Andreae een keurcollectie kleurenfoto's door hem zelf opgenomen, waarvan wij 's avonds zeer hebben genoten.

Een bijzonder praktische en succesvolle manier van enten passen de heren Andreae en Gräser toe. Door middel van glasstroeken met daarop gewichten of stenen wordt een gelijkmatige druk op de ent uitgeoefend, waardoor deze zeer goed met de onderstam vergroeit; met kleine glasstrookjes worden zaailingen onfeilbaar geënt. De heer Gräser ent op deze wijze zelfs zaailingen op jonge scheuten van *phyllocactus*. Tekeningen, te vinden aan het einde van dit artikel, maken u deze methode duidelijk.

MARKTHEIDENFELD.

De heer Andreae bracht mij per auto naar de heer Cullmann te Markt-
heidenfeld. Deze liefhebber heeft zich in het bijzonder toegelegd op *Lobivia*, *Rebutia* en *Cereus* uit Peru. In zijn nieuwe grote kas waren de talrijke *Rebutia*'s in volle bloei, zij toonden hun fantastische kleurschakeringen; bij de *Lobivia*'s stonden

prachtige exemplaren, doch wat mij het meeste imponeerde waren de *Cerei* uit Peru. Zij zijn hoofdzakelijk gekweekt uit zaad van Backeberg, vóór de oorlog. Men ziet dadelijk dat deze planten hier van meer zonlicht en van meer zonnearmte kunnen genieten dan in ons noordelijke landje. Verschillende exemplaren van *Trixanthocereus blossfeldiorum* zijn zo mooi en groot als ik nog nimmer zag. Verwacht kan worden, dat zich aan deze bijna 1 m hoge planten het cephalium zal vormen en dat zij daarna zullen bloeien.

De heer Cullmann past voor deze planten een speciale kweekmethode toe. Van Mei tot Augustus worden de planten slechts gedurende 13 uren aan het licht blootgesteld, n.l. van 6 tot 19 uur. Des avonds worden de planten met een nevelspuit bespoten en met een zwarte papieren hoed afgedekt tot de volgende morgen 6 uur; gedurende de nacht worden zij zo koel mogelijk gehouden, terwijl tijdens hun dag van 13 uur veel licht en warmte wordt gegeven. Op deze wijze wordt de natuur van hun vaderland zo goed als mogelijk nagebootst, met een werkelijk overweldigend resultaat, trouwens alle planten zagen er zeer gezond en goed verzorgd uit.

Van l. n. r.: Robret Gräser, voorzitter D.K.G.; Dr. W. Cullmann, vertegenwoordiger voor Duitsland in I.O.S.; Mevrouw Culmann; mijn gastheer W. Andreae; allen in de tuin van de heer Gräser.

NEURENBERG.

Daarna reden wij naar Neurenberg en zette de heer *Andrae* mij af bij de heer *Gräser*, een natuurliefhebber vol liefde voor planten en vanzelfsprekend voor zijn cactusverzameling.

Wat het eerst opvalt in deze uitgebreide collectie planten, is de enorme grootte van de meeste exemplaren. De grote hoofdkas, die wel 7 meter breed is, heeft een laag middenrabat van 3 meter breedte. Hierin zijn de planten in de volle grond uitgeplant, w.o. een kolossale *Echinocactus grusonii* in volle bloei, een zeker 1 m hoog, bloeiend exemplaar van *Denmoza erythrocephala*, zeer dicht bedoorn, een grote *Haageocereus pacalaensis* in bloei, prachtige *Espostoa's*, waaronder een grote cristaatvorm, zeldzaam diep gekleurde *Seticereussen* naast kolossaal grote, bloeiende *Ferocactussen*. Verder de onlangs beschreven zeer langdoornige, of liever lang papierachtig bestekelde *Opuntia hossei*, naast zeer grote exemplaren van de schitterende *Opuntia turpinii* en een oude, grote, bloeiende *Opuntia basilaris*. Ten slotte wil ik uit deze verzameling nog noemen een machtig grote cristaat van *Notoc. leninghausii*.

De kas gaat over in een lagere afdeling waar een zeer mooie groep van verschillende *Phyllocactushybriden* staat, door de heer *Gräser* er zelf gewonnen.

Buiten staan dan nog twee flinke rijen platte bakken, die alle gevuld zijn met grote, mooie planten. Zo zag ik een *Eriosyce sandillon* in knop en een grote *Eriosyce*, door *Blossfeld* wel genoemd Zuidamerikaanse *grusonii* die waarschijnlijk *bruchii* of *aurata* is, eveneens in knop. Twee ramen vol met enorme *Astrophytums*, de een nog witter en mooier dan de andere. Door systematisch kweken is het de heer *Gräser* gelukt zaad te winnen van *Astrophytum myriostigma* var. *quadracostatus* (dus de 4-ribbige), dat voor 100 % vierribbige nakomelingen geeft.

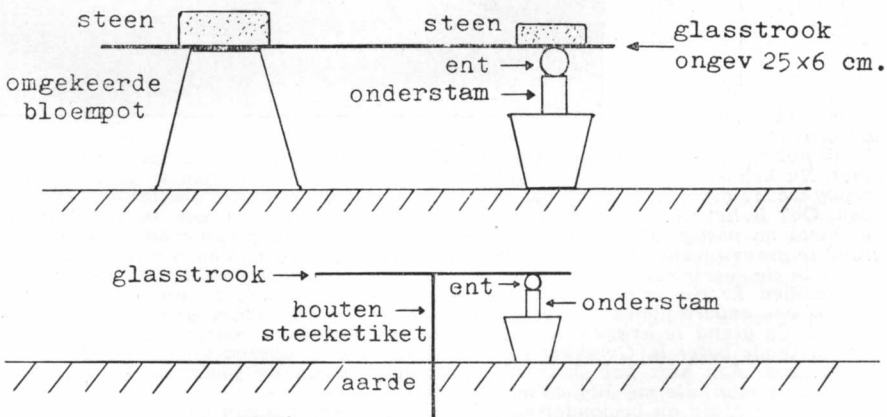
De heer *Gräser* houdt van experimenteren bij het kweken. Zo had men de reeds jaren geleden geïmporteerde *Opuntia hossei* nimmer in bloei kunnen krijgen. De heer *Gräser* entte een bol van deze plant op een twee meter hoge bloeirijpe *Opuntia* en ziedaar het volgende jaar bloeide de *hossei*. Door stekjes of zaailingen op bloeirijpe koppen van *Cereussen* (b.v. *candicans*) of *Opuntia's* te enten, dwingt hij als het ware deze entingen tot zeer snelle bloei. Zo bloeiden op deze wijze reeds enige kleurvariëteiten van de hier ook reeds bekende *Trichocereus Vatter 15*.

Zeer interessant was het volgende, al ben ik persoonlijk geen bewonderaar van kruisingen. De heer *Gräser* bestoof een *Aporocactus flagelliformis* met stuifmeel van *Trichocereus candicans*. Tot zijn verbazing zette de *flagelliformis* vrucht, die goed zaad voortbracht. Een zaailing hiervan werd geënt op een bloeirijpe *Opuntia*-schijf. Deze zomer bloeide de 2 jaar oude plant, die het uiterlijk had van de vader, *Tr. candicans*. De bloem was 20 cm lang, 15 cm in doorsnede en had de rode kleur van *Chamacereus silvestrii*, de meeldraden waren karmijnrood.

Zo is ook een kruising tot stand gebracht tussen *Rhipsalidopsis rosea* en *Epiphyllum gaertneri*. Hieruit kweekte de broeder van de heer *Gräser*, die een grote kwekerij bezit, de nu in de handel beroemde *Rhipsalis X gräseri*, ik zag prachtige kleurvariëteiten, van rose naar rood en fel violet. Op deze wijze zou ik door kunnen gaan met te vertellen over deze uitzonderlijk mooie en interessante verzamelingen, maar ik wil niet te veel ruimte van ons blad in beslag nemen, doch u alleen enigszins op de hoogte brengen van de kostbare planten die ik in Bensheim, Marktheidenfeld en Neurenberg gezien heb.

(Foto's van de auteur).

A. F. H. Buining.

Een Belgisch liefhebber schreef:

Geachte Heer Redacteur,

Op de eerste plaats mijn oprechte dank voor uwe bereidwilligheid een paar kiekjes in 't maandblad Succulenta op te nemen, te meer daar ik nog niet zo heel lang lid van de vereniging ben. Het is voor mij een reden te meer om dit als een aanmoediging te beschouwen de liefhebberij zo mogelijk hier bij ons uit te breiden. Ik heb reeds voor een, laat ik maar zeggen halfwas-verzamelaar een mooi verzamelingetje bij elkaar, waar ik hier bij vrienden en kennissen veel bijval mede heb geoogst. Ik heb derhalve dan ook reeds verschillende mensen een genoegen gedaan met stekjes of jonge plantjes in de hoop er de liefhebberij wat in te krijgen. Tot op heden

vond ik hier in mijn woonplaats nog geen verzamelaar om over het wel en wee van cactuskweek te spreken. Vooral voor een beginnening bestaat er een wee. Het doet ook werkelijk wee als er zo al eens een paar verloren gaan, meestal door te goed voor ze te zijn. Ik kon in 't begin nooit goed zien dat een plant droog stond, maar de ondervinding leerde mij al gauw dat er meer planten verloren gaan door te veel water dan door te weinig. Het moeilijkste is wel ze heelhuids door de winter te krijgen en vooral door het voorjaar. Vorig jaar had ik ze in het najaar uit de grond gehaald en op zolder op een kamertje gezet in kartonnen dozen, die half gevuld waren met aarde. Ze staan daar n.l. zeer licht en lucht en kunnen daar ook niet bevriezen. Maar ze stonden daar de gehele winter erg droog. Ik had somtijds

medelijden met ze en toch gaf ik ze geen water. En werkelijk toen ik ze in 't voorjaar terug in de kas zette in de volle grond heb ik gemerkt dat er weinig kapot gingen of liever gezegd bijna geen. Dit heb ik echter wel ondervonden, dat ze na zo'n langdurige droogte langer tijd nodig hebben om weer op gang te komen. Het wortelgestel had natuurlijk wel wat geleden. Ik heb nu een andere methode toegepast, misschien heb ik er wel niet goed aan gedaan.

Ik heb mijn planten begin Augustus uit de volle grond gehaald en dan in potten gezet. Nu hebben ze naar mijn mening nog tijd om zich in de potten vast te zetten en nog wat te groeien. Ik denk dat ze dan in 't volgend voorjaar sneller aan de groei gaan. Ook is het nu veel aangenamer om dat werkje te doen dan in 't najaar, als het koud en nattig wordt. Het is n.l. een heel werk die planten alle uit de volle grond te graven want ze hebben geweldige wortels gekregen. Van sommige cactussen moest ik de wortels een heel eind ondergronds opzoeken om zo min mogelijk te beschadigen. Er zijn er die wortels hebben van 40-50 cm lang en, die dan zelfs in de wortels van andere planten zitten gestrengeld. Het is mij echter gelukt ze onbeschadigd uit de grond te krijgen. Ik zal nu volgend jaar in 't voorjaar ondervinden of deze methode beter is. Gelukkig ga ik veertien dagen logeren bij neef Gerritsen in Amsterdam. Aan hem heb ik steeds een stevige steun en goede raadgever. Hij is dan ook de man, die mij liefhebber maakte.

Met verbazing en bewondering heb ik in zijn kas gestaan en kon ik maar niet

uit de kas vandaan. Het was prachtig en meteen was ik liefhebber. Mijn vrouw was ook enthousiast. Zoiets moest ik ook hebben. Enfin m'n neef zou mij helpen, van hem zou ik ze hebben, de stekjes natuurlijk. Ik was dolblij met hetgeen ik van hem kreeg, 30 tot 40 stekjes of plantjes, alles netjes ingepakt en een hoop goede raadgevingen, wat mocht en wat niet. Maar laat ik heel eerlijk zijn, in mijn hart was ik eigenlijk ontgoocheld. Ik had me n.l. voorgesteld met grote planten te beginnen en nu trok ik naar huis met een klein pakje stekjes en plantjes. Dat was ook wel opzet van mijn neef geweest. Hij wou waarschijnlijk eerst proberen of er werkelijk bij mij een beetje liefde en genoeg moed in zat. Het eerste jaar was mijn enthousiasme nog niet zo heel groot, als ik dan aan mijn neef z'n verzameling dacht, dan knaagde er iets in me; toch hield ik vol en toen de planten groter werden en zo al eens begonnen te bloeien, toen kreeg ik 't eerst recht te pakken.

Verliezen heb ik nu bijna niet meer, geluksvogel die ik ben met 't bezit van zo'n neef, die mij, als ik te logeren kom, volstopt met goede raad en enige nieuwe plantjes.

Ik hoop, meneer, dat U wel een paar regeltjes in m'n schrijven zult vinden die geschikt lijken om bij de foto's te voegen.

Met de meeste hoogachting en oprechte dank,

St. Niklaas

Eduard Vergouts.

Uit de praktijk

Cactussen vragen in Januari en Februari dezelfde behandeling als in de beide voorafgaande maanden. Door ze gedurende de wintermaanden droog en koel te houden zullen vooral de voorjaarsbloeiers milder bloeien. Buitendien voorkomt men er door, dat zij een te koude voet krijgen en door wortelrot zoals niet verloren dan toch zeker achteruit gaan.

Geef alleen uw Phyllo, Rhipsalis, Schlumbergera, op Pereskia geënte planten, e.d. af en toe een weinig water op de pot, zodat ze niet geheel uitdrogen.

Indien men beschikt over een kas en in staat is die bij een late strenge vorst voldoende te verwarmen, kan men zonder bezwaar reeds begin Februari gaan verpotten. De aarde, welke kan bestaan uit 4 delen goed verteerde beukenbladgrond, 1 deel klei, löss of molshopenaarde, 1 deel grof zand en 1 deel samengesteld uit kleine stukjes houtskool of sintelcokes, fijn geklopte kalk van oude muren — geen gips of cement — en oude geheel verteerde koemest dient een weinig vochtig doch in geen geval nat te zijn. Na het verplanten houde men de planten droog tot zij tekenen van nieuwe groei vertonen. Eerst dan geve men een uiterst geringe hoeveelheid water op de pot.

Met het verplanten van cactussen welke in huis worden gekweekt, kan men beter wachten tot zij tekenen van nieuwe groei vertonen. Ook met planten, welke in huis door de winter worden gebracht en later een plaats krijgen in een zomerkasje, kan men beter nog wat geduld oefenen tot zij omstreeks Maart half April hun winterstandplaats verlaten.

Zij, die beschikken over een verwarmbaar zaaitoestel en dit na het ontkiemen een lichte plaats geven, kunnen reeds aan het einde van Januari zaaien.

Sommige liefhebbers bereiken uitstekende resultaten met behulp van een oud aquarium waarin zij een gloeilamp laten branden. Anderen zaaien met succes in testen, welke zij plaatsen op een koperen plaat waaronder een petroleumlampje wordt aangestoken. Hoofdzaak is, dat men zijn zaaisel een temperatuur kan bezorgen van ± 25 gr. C. (= '77 gr. F.) en het doorlopend vochtig houdt, zodat het nimmer geheel kan uitdrogen.

Teneinde te voorkomen dat de zaden min of meer worden gekookt, is het gewenst proef te stoken alvorens men zaait. Met behulp van een in de aarde gestoken aquariumthermometer kan men bepalen welke gloeilamp men dient te gebruiken of hoe het petroleumlampje moet branden. Overigens doen zij die tevoren nimmer enige ervaring opdeden met het zaaien op warmte er goed aan niet aanstonds al hun zaden er aan te wagen.

Een voordeel van vroeg zaaien is, dat de jonge plantjes groter de eerste winter ingaan, omdat zij het eerste jaar ± 4 maanden langer kunnen groeien en ook dat men minder moeilijkheden ondervindt door het optreden van algen. Het voorgaande is vooral van belang, indien men moeilijke soorten — bijv. Parodia's — wil zaaien. Een nadeel is, dat de zaailingen vooral de eerste maanden niet zo sterk zijn als hun z.g. koud gezaaide soortgenoten.

Indien men beschikt over een goede broeibak en voldoende dekmateriaal, kan men daarin vaak reeds omstreeks einde Februari zijn planten onderbrengen. Aan te bevelen is in dit geval de potten niet voor einde Maart in te graven en ze derhalve voorlopig op de aarde te zetten. Ook kleine draagbare plantenkasjes of bakjes zal men veelal reeds einde Februari buitenshuis een plaatsje kunnen geven. Uiteraard dienen zij des nachts goed te worden afgedekt of in huis gebracht.

Phyllo's vragen aan het einde van Januari een wat warmere en ook lichtere standplaats en geleidelijk wat meer water. *Epiphyllum truncatum* daarentegen geven men na de bloei wat rust door ze minder water te geven. Geheel uitgedroogd mag de potkluif evenwel nimmer.

Indien u uw planten in de kas of bak opnieuw opstelt, zet dan niet alles lukraak door elkaar doch plaats soort bij soort. Uw verzameling wordt er overzichtelijker door.

Geef bovendien planten welke een bijzondere behandeling eisen zulk een standplaats, dat u ze gemakkelijk kunt bereiken en in het oog houden. Het is van belang niet te vergeten, dat de ene plant, voor zover dit betreft de watergift en het licht, geheel andere eisen stelt dan de andere en uiteraard is het eenvoudiger planten, welke een afwijkende behandeling vorderen, naar behoren te verzorgen, indien zij niet in de verzameling verspreid staan.

P. F. Diemel.

Opuntia clavarioides

Al is tegenwoordig een bloeiende negerhand geen zeldzaamheid meer, in het jaar 1933 verscheen als iets héél bijzonders een foto in Succulenta — toch is het voor de liefhebber een grote voldoening als de plant bloeit.

Opuntia clavarioides met bloem.

foto : Boers.

liggend glas, hetgeen een gedrongen groei bevordert.

Zonder bloemen is *Opuntia clavarioides* Pfeiff. feitelijk ook al iets bijzonders, de vorm en de groeiwijze is met die van geen andere *Opuntia* te vergelijken.

De hier afgebeelde plant is 18 jaar oud, ze heeft in Juli van het vorige jaar voor het eerst gebloeid met één bloem, dat is weliswaar niet veel, maar het begin is er. De plant van 1933 vertoont ook slechts één bloem. Gedurende de oorlogsjaren heeft mijn plant tezamen met andere lotgenoten vijf winters in een pikdonkere kelder doorgebracht, deze donkere tijden heeft ze goed doorstaan, wel een bewijs, dat het geen zwakke plant is.

Ik kweek de negerhand in de volle zon, dicht onder schuin

A. Boers.

Uit Succulenta 1933 nemen wij over :

„Wie heeft wel eens een bloeiend negerhandje gezien? Hoewel reeds in 1837 voor het eerst door Dr. L. Pfeiffer beschreven kan Rümpler in 1885 nog niets naders vermelden dan: „bloemen onbekend”.

Prof. Dr. K. Schumann plaatst in zijn *Gesamtbeschreibung der Kakteen 1903* een aantekening: „bloeide 15 Juni 1896 in Springe bij de apotheker Capelle.” — Red.

KUNSTMEST voor KAMERPLANTEN en L A N T A BLOEMEN

Ontvangsten	BEGROTING 1953	Uitgaven	
Saldo per 1 Januari	f 1.155,—	Drukkosten Succulenta	f 3.180,—
Contrib. 750 leden à f 5,—	f 3.750,—	Gewoon drukwerk	f 150,—
Buitenlandse tijdschriften .	f 50,—	Vordering N.V. Govers	
Verkoop boekjes Uitewaal .	f 500,—	(laatste termijn drukkosten	
Advertenties	f 150,—	boekje Uitewaal)	f 1.006,78
Verkoop oude jaargangen ..	f 25,—	Onkosten Secretariaat	f 180,—
		„ Redactie	f 35,—
		„ Penningmeester .	f 20,—
		„ Mej. v. d. Thoon	f 50,—
		„ Bibliotheek	f 25,—
		„ Vergadering	f 25,—
		Saldo per 31 Dec. 1953	f 958,22
	f 5.630,—		f 5.630,—

(w.g.) G. D. Duursma.

Bestuursmededelingen

CONTRIBUTIE 1953.

Men wordt verzocht de contributie, waarvan het *minimum* is gesteld op f 5,—, zo spoedig mogelijk te storten op postrekening no. 133550 ten name van Penningmeester Succulenta te Rijperkerk (Friesland).

Leden, die in plaatsen wonen, waar afdelingen zijn gevestigd, worden verzocht de contributie te voldoen aan de penningmeester(esse) van hun afdeling.

Afd. Amersfoort; F. MEYER, Goudsbloemstraat 23, Amersfoort.

Afd. Amsterdam; J. B. JANSEN, Mr. P. N. Arntzeniusweg 70hs, Amsterdam-O. Gem. Giro J 1647.

Afd. Deventer; W. H. ANDREE, Vonderstraat 121, Deventer.

Afd. Eindhoven; M. G. v. d. STEEG, Hertensprong 4, Eindhoven.

Afd. Gooi- en Eemland; F. SJOLLEMA, Fuchsiastraat 25, Hilversum.

Afd. 's-Gravenhage; Mevr. E. v. VRIJBERGHE DE CONINGH, Kraaijenlaan 58, 's-Gravenhage, postrekening no. 11578.

Afd. Haarlem; Mevr. H. VAARBERG-VAN HELDE, Rijksstraatweg 523, Santpoort.

Afd. Leiden; J. J. VAN DER REIJDEN, Dr. de Bruynstraat 5, Leiderdorp.

Afd. Nijmegen; H. WOLF, Akkerlaan 30, Nijmegen.

Afd. Rotterdam; G. J. KOPPERS, Molenweide 38, Rotterdam-Zuid.

Afd. Utrecht; J. WOLTERSEN, Bollenhofsestraat 89, Utrecht.

Afd. Zaanstreek; Mevr. VAN BEEK, Botenmakersstraat 84, Zaandam.

Afd. Zwolle; Mevrouw E. J. WURTZ-BLIKKENDAAL, Brederostr. 77, Zwolle.

Afd. Pereskia (België); Belg. frcs 75.00 te voldoen op postrek. no. 522923 ten name van Penningmeester Pereskia, de heer RENÉ VERMEIREN, Edm. Thieffrylaan 98, Mortsel, België.

RUIL- EN VERKOOP

4 st. *Euphorbia caput-medusa cristata*, 2 st. *Opuntia cylindrica cristata* en 3 st. *Op. vestita*, in ruil voor planten van *Sempervivum*, *Haworthia*, *Platycerium alaicorne* (Hertshoornvaren), *Sansevieria*. Aanb. G. Sterken, Worp 63, Deventer.

Te koop Verkade-albums *Cactussen* en *Vetplanten* f 2.75 p. stuk + port. C. Colijn, Sottegemstraat 4, Vlissingen.

Gevraagd: *Cactus-litteratuur*. Aanb.: N. Vonken, Akerstr. 164, Hoensbroek, Limburg.

Te koop gevraagd: Zaailingen en jonge cactusplantjes. Aanb. A. Verbeek, Ringvaartweg 205, Rotterdam-Oost.

WINDOLITE vervangt glas en is ONBREEKBAAR.

Reeds vele duizenden meters werden in ons land gebruikt en speciaal bij de teelt van vetplanten enz. werden betere resultaten behaald dan onder gewoon glas. U kunt WINDOLITE spijkeren, knippen, buigen en vouwen en het breekt nooit.

Deze week schreef een kweker nog: „WINDOLITE voldoet uitstekend, stuur mij omgaand nog een rol.”

U kunt GRATIS monster ontvangen, vraagt dat aan bij de importeurs
Firma G. KEHLENBRINK Jr., Bergselaan 319, Rotterdam C., tel. 44768.

ZAADVERKOOP Aanbieding ten bate van het Clichéfonds.

Daar de voorraad van verschillende nummers klein is en hopelijk binnenkort nog kleiner zal worden, wordt men verzocht bij het bestellen enkele nummers extra op te geven. Gelieve de bestellingen niet op een giro- of postwisselstrookje te schrijven, doch per brief of briefkaart op te geven. *Er is een postwisselstrookje van een bedrag groot f 8.30 in het ongereede geraakt. Ik weet niet wie de zaden heeft besteld. Het geld is aanwezig.*

1	Lithops	aucampiae	f	0.25	66	Aylostera	deminuta	„	0.20
2	—	bella	„	0.25	68*	Etus	grusonii	„	0.30
3	—	bromfieldii	„	0.25	69*	Hamatocactus	setispinus	„	0.25
4	—	comptonii	„	0.25	70*	Harrisia	martinii	„	0.20
5	—	dinteri	„	0.25	71	Gymnocalycium	denuatum	„	0.20
6	—	edithae	„	0.25	72	—	gibbosum	„	0.30
7	—	elisabethae	„	0.25	75	—	mostii	„	0.30
8	—	erniana	„	0.25	76	—	multiflorum	„	0.25
9	—	fulleri	„	0.25	77	Mammillaria	bocasana	„	0.30
10	—	fulviceps	„	0.25	79*	—	compressa	„	0.30
11	—	gracilidelineata	„	0.25	80*	—	elegans	„	0.30
12	—	helmutii	„	0.25	83*	—	magnimamma	„	0.30
13	—	herrei	„	0.25			(centricirra)	„	0.30
14	—	insularis	„	0.25	84*	—	melanocentra	„	0.30
15	—	julii	„	0.25	87	Notocactus	haselbergii	„	0.25
16	—	kuibisensis	„	0.25	88*	—	leninghausii	„	0.25
17	—	kunjasensis	„	0.25	89	—	otonis	„	0.25
18	—	lactea	„	0.25	90	—	müller melchersii	„	0.25
19	—	lateritia	„	0.25	91	—	submammulosus	„	0.20
20	—	lericheana	„	0.25	92	Opuntia	polyacantha	„	0.15
21	—	lesliei	„	0.25			(winterhard)	„	0.15
22	—	marmorata	„	0.25	93*	—	gemengd	„	0.25
23	—	meyeri	„	0.25	94	Parodia	gemengd	„	0.25
24	—	mickbergensis	„	0.25	95*	Pilocereus	celsius	„	0.35
25	—	olivacea	„	0.25	96*	—	houlettianus	„	0.35
26	—	opalina	„	0.25	98	Rebutia	densispina	„	0.25
27	—	otzeniana	„	0.25	99	—	minuscula	„	0.25
28	—	peersii	„	0.25	100	—	senilis	„	0.25
29	—	pseudotruncatella	„	0.25	102	—	„ var. elegans	„	0.25
30	—	pulmonuncula	„	0.25	103	—	„ var. stümeriana	„	0.25
31	—	salicola	„	0.25	104	—	violaciflora	„	0.25
32	—	summitatum	„	0.25	105	—	Winter	„	0.25
33	—	terricolor	„	0.25	106	—	xanthocarpa	„	0.25
34	—	triebneri	„	0.25			salmonea	„	0.25
35	—	turbiniformis	„	0.25	107	—	? wit bedoord	„	0.10
38	Argyroderma	necopinum	„	0.25	108*	Trichocereus	spachianus	„	0.20
39	Bijlia	cana	„	0.25						
43	Dinteranthus	microspermus	„	0.25						
44	—	pole evansii	„	0.25						
45	—	van zijlii	„	0.25						
49	Lapidaria	margaretae	„	0.25						
50	Nananthus	lodewijkii!	„	0.50						
52	—	orpenii	„	0.25						
53	Ophthalmophyllum	slechteri	„	0.25						
54	Pleiospilos	hilmari	„	0.25						
55	—	bolusii	„	0.25						
56	—	nelii	„	0.25						
57	Rhinephyllum	broomii	„	0.25						
59	Anacampteros	rufescens	„	0.10						
60*	Gasteria	gemengd	„	0.10						
62	Derotheanthus	criniflorus	„	0.10						
63	Arthrocerus	(Echinopsis)	„	0.30						
		mirabilis	„	0.30						
64*	Astrophytum	myriostigma	„	0.35						
65*	—	ornatum	„	0.35						

NIEUW.

109	Astrophytum	myriostigma	„	0.30
		var. nuda, 10 zaden	f	0.30
110	—	myriostigma	„	0.35
		var. potosina	„	0.35
111	—	myr. × ornatum	„	0.35
112	Eriosyce	ceratistes	„	0.35
		(sandillon)	„	0.30
113	Elychnia	acida	„	0.30
114	—	castanea	„	0.30
115	Gymnocalycium	hennissii	„	0.30
116	—	monvillei	„	0.30
117	Neoporteria	ebenacantha	„	0.30
118	Notocactus	graessneri	„	0.30
119	—	scopa	„	0.30
120	Trichocereus	chilensis	„	0.25

De pakjes bevatten minstens 30 Mesem- of 20 Cactuszaden, de nummers 50 en 52 bevatten 15 zaden. Importzaden zijn met * gemerkt. Toezending volgt **UITSLUITEND** na ontvangst van het verschuldigde bedrag, vermeerderd met f 0.15 voor verzendkosten. Van deze bepalingen kan NIET worden afgeweken.

Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel of door overschrijving of storting op postgirorekening 398972 ten name van Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN te Apeldoorn. Brieven betreffende de zaadverkoop richten aan Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN, „de Ruwent”, Elburgerweg 57, Apeldoorn.

CLICHÉFONDS.

Hebt U nog zaad? Stuur het dan naar Apeldoorn. U helpt daarmee anderen aan zaad en U zelf aan meer afbeeldingen in Succulenta.